

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі Національного авіаційного університету

07 березня 2024 року

м. Київ

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Склад моніторингової групи:

начальник відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Тетяна Городенська;

головний спеціаліст відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Аліна Білан;

регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини у м. Києві – Юлія Перетятко.

Розділ 1: довізний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: головним спеціалістом відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Аліною Білан.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Національного авіаційного університету (далі – заклад освіти) створено окремий розділ «Освітні центри Донбас-Україна та Крим-Україна», який містить посилання на наказ Міністерства освіти і науки України від 01.03.2021 № 271 «Про затвердження Порядку прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес» (далі – Наказ МОН від 01.03.2021 № 271).

Водночас, на сайті зазначена вичерпна інформація про діяльність освітніх центрів «Крим-Україна» та «Донбас-Україна», а також наявні активні посилання, відповідно до яких у вступника є можливість подати заяву онлайн до освітніх центрів.

Інформація актуальна станом на 2023 рік, інформація про актуальні умови вступу на 2024 рік – відсутня.

Засоби комунікації з освітніми центрами: на сайті зазначений стаціонарний номер телефону приймальної комісії (+38 (044) 406-71-34), мобільний номер телефону +38 (093) 556-06-17 (наявний месенджер Telegram) уповноваженої особи за діяльність освітніх центрів, загальний стаціонарний номер телефону (+38 (044) 497 41 05) для

консультацій та електронна пошта rk@naeu.edu.ua, а також на базі закладу освіти консультаційний центр приймальної комісії та посилання на Telegram канал, який містить загальну інформацію для вступників.

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: інформація про дату та час роботи освітніх центрів, дати початку та дати завершення прийняття документів – наявна.

У правилах прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році до закладу освіти для завантаження якого наявне посилання, міститься загальна інформація про вступ для всіх вступників. Водночас, зазначено, що вступники з тимчасово окупованих територій (далі – ТОТ) подають документи з урахуванням особливостей, передбачених наказом МОН від 01.03.2021 № 271.

Заяву для участі у вступних випробуваннях та конкурсному відборі на навчання для здобуття вищої освіти вступники з ТОТ можуть подати дистанційно з використанням засобів електронного зв'язку.

Водночас, на сайті відсутня інформація щодо корисних ресурсів для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: покрокова інструкція відсутня. Для того, щоб прокласти маршрут, вступнику необхідно сформувавши його самостійно.

Інформація щодо уповноваженого закладу середньої освіти: для освітніх центрів призначено уповноважений заклад середньої освіти, а саме: ліцей «Школа екстернів».

Адреси, розклад роботи, телефони, електронні пошти відповідальних осіб уповноваженого закладу середньої освіти, а також покрокова інструкція щодо маршруту до нього – відсутні, однак зазначена інформація про графік прийому документів та графік проведення річного оцінювання.

Інформація щодо призначеного у 2024 році уповноваженого закладу загальної середньої освіти відсутня.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» на базі Національного авіаційного університету.

Фактична та юридична адреси об'єкта моніторингу: проспект Любомира Гузара, 1, м. Київ.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

заступника відповідального секретаря приймальної комісії, доцента Національного авіаційного університету – Анни Марини.

Регламент діяльності освітніх центрів

Окремий нормативно-правовий акт не приймався. Інформація, щодо процедури вступу особам з ТОТ зазначена у додатку 11 до Правил прийому до Національного авіаційного університету затвердженого Вченою радою Національного авіаційного університету, протоколом від 19.04.2023 № 4.

Умови вступу та інформація щодо початку вступної кампанії

Правила прийому до Національного авіаційного університету у 2023 році затверджено Вченою радою Національного авіаційного університету, протоколом від 19.04.2023 № 4.

Правила прийому до закладу освіти на 2024 рік відсутні, у зв'язку з незатвердженням Міністерством освіти і науки України відповідного наказу.

Інформація про вступників

Кількість осіб, які звернулись за консультаціями до освітніх центрів не можливо зазначити, адже при закладі освіти діють декілька консультативних ліній, у зв'язку з чим звернення можуть дублюватись.

До освітніх центрів подано 34 заяви, з яких зараховано 13 вступників, 6 – на бюджетну форму навчання, з них 3 навчаються в режимі онлайн та 3 в очному форматі, 7 осіб – на контрактну форму навчання, з них 4 навчаються в режимі онлайн та 3 в очному форматі.

2 студенти вступили через освітній центр «Крим-Україна» та 11 студентів через освітній центр «Донбас-Україна».

Разом з цим, у зв'язку наявністю запитів у студентів щодо переведення з контрактної форми навчання на бюджетну, з метою сприяння у переведенні студентів на бюджетну форму навчання, закладом освіти до Міністерства освіти і науки України подано запит щодо виділення додаткових місць державного замовлення.

Протоколами Конкурсної комісії у 2023 році від 29.08.2023 № 5 та від 18.10.2023 № 6 закладу освіти було виділено 3 додаткових бюджетних місця для осіб, які вступали через освітні центри.

Водночас, 1 студента з бюджетної форми навчання та 1 студента з контрактної форми навчання відраховано, у зв'язку з невиконанням навчального плану.

Статистичні дані щодо вступників

Заклад освіти самостійно не веде статистичні дані щодо вступників в розрізі територій, з яких вони вступили.

Динаміка вступників у 2022 – 2023 році

Кількість вступників у порівнянні з 2022 роком збільшилась.

Так, у 2022 році до закладу освіти вступило 5 осіб, а у 2023 – 13 осіб.

За словами осіб, що відповідальні за діяльність освітніх центрів, збільшення кількості вступників обумовлене тимчасовою окупацією Запорізької та Херсонської областей.

Підтримка вступників та студентів зі сторони закладу освіти

Вступники на весь період вступної кампанії, спільно з супроводжуючими особами можуть проживати у гуртожитку безоплатно.

Заклад освіти сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, зокрема, вступникам надається актуальна адреса та контактний телефон найближчого центру надання адміністративних послуг.

Окрім того, у вступників є можливість після зарахування отримати тимчасову реєстрацію місця проживання у гуртожитку закладу освіти.

На період навчання, студентам надаються наявні місця для проживання у гуртожитках закладу освіти. Вартість проживання становить 800 грн. на місяць.

При Приймальній комісії діє телефонно-консультаційний центр, який надає консультації для всіх вступників, зокрема, з тимчасово окупованих територій.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

При закладі освіти призначено уповноважений заклад середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту, а саме: ліцей «Школа екстернів», який розміщений за адресою: Голосіївський проспект, 106/4, м. Київ.

Водночас, заклад середньої освіти розташований в іншій частині міста та потребує використання громадського транспорту.

Підготовчі курси

У закладі освіти передбачено проведення платних підготовчих курсів з предметів, з яких проводиться національний мультипредметний тест, в онлайн форматі для усіх абітурієнтів, зокрема, з ТОТ. Вартість курсів варіюється в залежності від кількості обраних предметів.

Водночас, до підготовчих курсів, що були започатковані у 2021 році Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України заклад освіти не долучався.

Розміщення інформації у закладі освіти

На момент моніторингового візиту, інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів не були розміщені на стендах, проте, за повідомленням адміністрації така інформація розміщується в період проведення вступної кампанії та роботи освітніх центрів.

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ

- у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації, назви освітніх центрів та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» втратили свою актуальність та у процесі подачі документів до закладу освіти є не зрозумілими для вступників з ТОТ Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської областей;
- недостатня кількість бюджетних місць для вступників з ТОТ;
- відсутність методичних рекомендацій для керівників освітніх центрів.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Міністерству освіти та науки України:

- розробити та затвердити Порядок прийому на навчання для здобуття вищої/ фахової передвищої освіти в 2024 році;
- підготувати та поширити між освітніми центрами спрощені інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів та проведення вступної кампанії;
- розглянути основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій, а саме щодо: відсутності методичних рекомендацій для керівників освітніх центрів; невідповідності назв освітніх центрів у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна», що у свою чергу є незрозумілим для вступників з тимчасово окупованих територій Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської областей;

- опрацювати питання щодо виділення додаткових бюджетних місць для вступників з ТОТ;
- напрацювати ефективні механізми вирішення проблемних питань, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій.

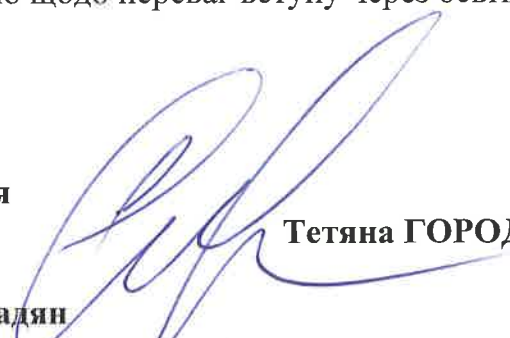
Міністерству з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України:

- розглянути можливість запровадження безоплатного навчання зі стипендіальним забезпеченням на підготовчих курсах закладів вищої освіти тривалістю до одного року з наступним вступом до закладів вищої освіти для молоді з тимчасово окупованих територій.

Національному авіаційному університету:

- розмістити на головній сторінці веб-сайті закладу освіти розділ «Особам з тимчасово окупованих територій», а також інформацію щодо призначеного у 2024 році уповноваженого закладу загальної середньої освіти з зазначенням його розкладу роботи, адреси та контактів уповноваженої особи у доступній формі;
- розробити та розмістити на веб-сайті закладу освіти детальну, покрокову інструкцію як дістатися до освітніх центрів, а також до уповноваженого закладу середньої освіти;
- розробити та інфографіку щодо порядку вступу через освітні центри у доступній формі;
- затвердити та розмістити на веб-сайті закладу освіти Правила прийому до Національного авіаційного університету у 2024 році;
- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітні центри.

**Начальник відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали**

Тетяна ГОРОДЕНСЬКА

**Головний спеціаліст відділу прав громадян
на тимчасово окупованих територіях
Департаменту моніторингу додержання
прав громадян, які постраждали
внаслідок збройної агресії проти України**

Аліна БІЛАН

**Регіональний координатор взаємодії
з громадськістю Уповноваженого
Верховної ради України з прав людини
у м. Києві**

Юлія ПЕРЕТЯТЬКО